

Pressetikens facit

Anmälningar och beslut hos PO/PON 1996–2003

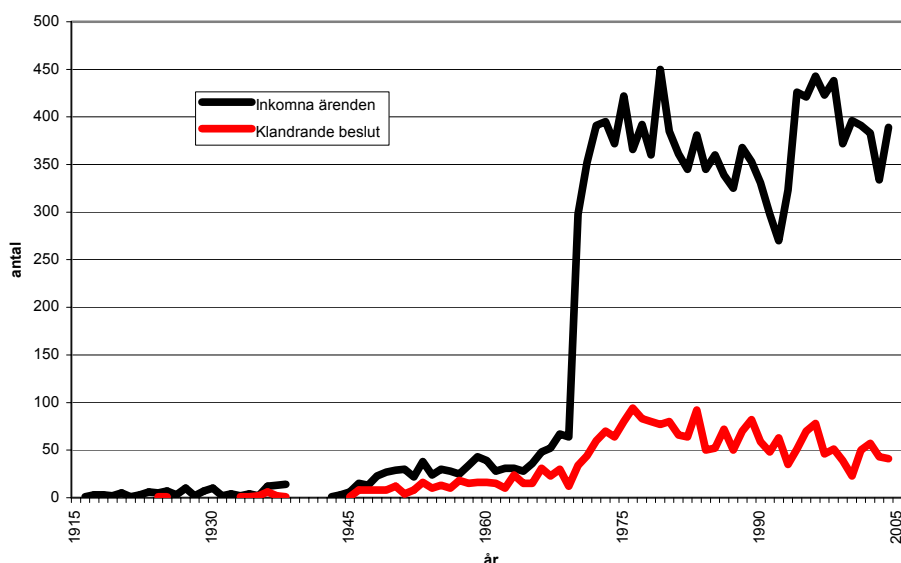
Britt Börjesson
JMG, Göteborgs universitet

Maj 2005

Rapport till SNS Demokratiråd
www.sns.se/dr

Pressens Opinionsnämnd är världens äldsta i sitt slag. Under 87 års verksamhet har 13 934 klagomål tagits emot, och i 2 480 av dessa har anmälaren fått rätt, och tidningen klandrats. Under de första fem decennierna var nämndens arbete och organisation tämligen blygsamma. En ledamot från vardera av grundarorganisationerna Publicistklubben, Svenska Journalistförbundet och Tidningsutgivareföreningen samt en ordförande tog emot och bedömde en handfull ärenden per år. Under 1950- och 60-talen ökade antalet anmälningar kraftigt, samtidigt som pressens roll i samhället diskuterades och kritiserades i offentlig debatt. Åren runt 1970 reformerades hela det pressetiska systemet, delvis under hot om lagstiftning, och Pressens Opinionsnämnd förstärktes med representanter för allmänheten samt med den nyinrättade Allmänhetens Pressombudsman. Antalet anmälningar per år femdubblades på kort tid.

Figur 1: Ärenden hos Pressens Opinionsnämnd och Allmänhetens Pressombudsman åren 1916-2004, antal inkomna anmälningar samt antal fällda ärenden

Under ett par decennier var systemet sedan tämligen stabilt. Organisationen kan under denna period ses som relativt fristående från sina grundarorganisationer. Allmänhetens Pressombudsman rekryterades utanför branschen, bland jurister. Även ordföranden för nämnden väljs av tradition bland erfarna jurister, och det var nämnden själv som utsåg denne. Allmänhetsrepresentanternas röster och ordförandens utslagsröst kunde vid skiljaktig mening väga starkare än branschens representanter. I slutet av 80-talet framförde starka röster i debatten att PO och PON avlägsnat sig alltför långt från branschen, och lämnat de etiska

bedömningarna av varje fall utifrån sina unika förutsättningar för ett mera stelbent juridiskt arbetssätt.

Åren runt 1990 blev turbulenta för PO och PON¹. Stundom högljudda debatter kring enskilda pressetiska frågor, t ex publicering av namn och bild i kriminalreportage eller relationen mellan tryckfrihet och pressetik, ledde till ifrågasättande av nämndens kompetens och arbetssätt. Tillsättandet av en av systemets flitigaste kritiker, Hans Gunnar Axberger, som PO och det senare debaclet vid hans avgång ledde till förändringar. Grundarorganisationerna tog ett fastare grepp om nämnden i och med att Pressens Samarbetsnämnd tog över befogenheten att utse ordförande. Pär Arne Jigenius blev den förste PO som hämtats ur pressens egna led.

I samband med Hans Gunnar Axbergers avgång och den därmed följande omorganisationen av PO och PON kom en tydlig nedgång i antalet anmälningar. Den debatt som då fördes, med starka röster som talade om en icke fungerande organisation, påverkade säkert viljan och motivationen för att anmäla. Då Pär Arne Jigenius tillträdde uppfattades det möjligen som en nystart, och antalet anmälningar ökade också kraftigt.

Det tycks dock som om dessa turbulenta år snarare stärkte såväl PO/PON:s ställning som stödet för de pressetiska reglerna bland de verksamma i branschen. I de enkäter² till svenska journalister som sedan 1989 genomförts vid institutionen för journalistik och masskommunikation vid Göteborgs Universitet kan man utläsa en allt mera positiv värdering av PO/PON:s arbete. I den senaste enkäten, Journalist 2000, ansluter sig 35 procent av svarspersonerna (mot 25 procent tio år tidigare) till det mest positiva svarsalternativet, att PO/PON:s uttalande ofta ger bra vägledning till hur man skall hantera svåra etiska frågor. En majoritet, 56 procent, anser att uttalanden är viktiga markeringar som dock betyder ganska lite för det praktiska journalistiska arbetet.

En samtidig enkät, där samma fråga ställdes till redaktionsledare, visade tydligt vilka som verkligen ansåg sig ha nytta av PO/PON:s arbete. Bland dessa anslöt sig hela 54 procent till det mest positiva alternativet. Endast 40 procent ansåg här att i och för sig viktiga markeringar hade mindre betydelse för det praktiska arbetet. I frågor där svarspersonerna ombetts att ange hur viktigt det är att regler finns kan man också över tid se en ökning av stödet.

En tydlig långsiktig tendens i PO/PON:s arbete är dock att andelen klandrade ärenden minskar, och detta särskilt under den senaste tioårsperioden. Under

¹ Lennart Weibull och Britt Börjesson (1995) Publicistiska seder, sid 238 ff

² Journalist '89, '94, '95 och 2000 samt Redaktionsledare 2000. Enkäter genomförda vid Institutionen för Journalistik och masskommunikation, Göteborgs Universitet.

1950-talet fälldes i snitt 41 procent av de inkomna anmälningarna. Under 1960-talet ökade fällningarnas andel till hela 47 procent, med år 1963 som ett särskilt strängt exempel där hela 77 procent av inkomna anmälningar ledde till ett klandrande beslut.

Den kraftiga uppgången i antalet inkomna ärenden kring 1970 medförde dock ingen större ökning i antalet fällda ärenden. Under 1970- och 1980-talen stabiliserades andelen fällda ärenden till omkring 18 procent av de inkommande. När vi når 90-talet minskar andelen ytterligare, till omkring 15 procent. År 2000 fälldes den lägsta andelen någonsin, endast 6 procent av de inkomna ärendena. Under följande år ökade andelen åter, men är fortfarande historiskt sett låg med 13 till 15 procent.

Till en del kan säkert den låga andelen fällda ärenden under senare år förklaras med nämndens ställning som just opinionsnämnd. Företeelser som tidigare både anmäldes och fälldes närmast rutinmässigt, som t ex tidigt utpekande av gärningsman i samband med brott, har omvärderats i opinionen. Numera finns det gärningsmän som är ”lovliga” att publicera tidigt, t ex i fall där brottet är mycket uppseendeväckande eller där det finns ett inslag av allmänfarlighet. Å andra sidan har man kommit att se strängare på andra företeelser, som t ex publicering av uppgifter om offer för brott och olyckor. Kanske tar dessa olika vågor i opinionen ut varandra.

En annan förklaring till den lägre andelen fällda ärenden kan finnas i den närmare organisatoriska knytningen mellan PO/PON och grundarorganisationerna. Tydligt är att nämnden under senaste decenniet absolut undvikit ärenden där både en tryckfrihetsrättslig prövning och en pressetisk prövning skulle kunna bli fallet. En sådan diskussion som efter t ex Expressens spelskandal, som friades i tryckfrihetsrättegång för att därefter fällas i PON, vill eller vågar man inte ta igen. Även om detta är olika system, med olika krav, och en publicering absolut kan vara laglig utan att för den skull vara etiskt lämplig, är det en svår diskussion att ta gentemot de tidningsföretag som faktiskt finansierar och står bakom PO/PON:s verksamhet.

Anmälare

I stadgarna för PO och PON anges numera att dessa i första hand är till för att hjälpa enskilda personer. Juridiska personer kan få viss hjälp och rådgivning, men deras ärenden kan inte prövas. Det är också fysiska personer som står för nio av tio anmälningar. PO:s initiativrätt utnyttjas ytterst sparsamt. Under de senaste åtta åren är det endast ett eller ett par ärenden per år som klassificerats som PO-initiativ.

Ser man till anmälarnas kön visar det sig att 2/3 av anmälarna är män. Jämfört med befolkningen i sin helhet är detta en stor överrepresentation, men jämför man med könsfördelningen bland de omskrivna i dagstidningsmaterial är det snarare tvärtom. Under år 2003 var männens andel av de omskrivna närmare åtta av tio³.

Anmälarna är i knappt fyra av tio anmälningar bosatta i storstadsområdena Stockholm, Göteborg och Malmö. Detta är en överrepresentation jämfört med befolkningen i stort, där endast var fjärde medborgare bor i dessa områden. Å andra sidan är det också i dessa områden som de upplagemässigt största tidningarna kommer ut. Genom hela PO/PON:s historia⁴ finns ett mönster, där antal anmälningar snarare hänger ihop med hur stora tidningarna är än med hur ofta tidningen brukar fällas. Det många läser, kan många reagera på.

I den kategorisering man gjort av anmälarens verksamhetssektor kan man utläsa att knappt var femte anmälare är verksam inom den offentliga sektorn, och huvuddelen av dessa återfinns på mellannivå. En något större andel av anmälarna är verksamma inom privat sektor. Under de sista åren på 1990-talet var deras andel 1/3, för att under senare år minska något. Den typ av anmälare som brukar väcka störst uppmärksamhet är kändisar och artister. Deras andel av anmälarna är genomgående mycket låg, varierande mellan 2 och 5 procent över åren. Den största gruppen bland anmälare, fyra av tio, är de som antecknats som ”övriga/okänt”, en kategorisering som huvudsakligen kan antas innehålla vanliga privatpersoner.

Det anmälda

Morgontidningar är i absolut majoritet bland de anmälda tidningarna. Totalt står de för sex av tio anmälningar. De till titlarna många landsortstidningarna är i majoritet bland dessa. Kvällstidningarna, som i början av undersökningsperioden var fyra självständiga titlar men senare endast två, står för omkring var femte anmälan. De övriga publikationerna, som innehåller en rik flora av såväl veckopress som olika typer av förenings- och fackpress samt annonsblad, är föremål för knappt en femtedel av anmälningarna.

Från och med år 2000 tar PO och PON även emot anmälningar mot internetpubliceringar gjorda av till TU anslutna tidningsföretag. Sedan dess har ett par procent av anmälningarna årligen riktat sig mot artiklar publicerade på detta sätt.

³ Andersson Odén, Tomas: 2003 års Publicistiska bokslut. Arbetsrapport nr 18, sid 47.

⁴ Lennart Weibull och Britt Börjesson (1995) Publicistiska seder, s 100 ff

PO och PON har möjlighet att ta emot och bedöma tryckt publicering även om den gjorts av en tidning som inte är ansluten till huvudmannorganisation. I dessa fall har man dock ingen möjlighet att kräva att utslaget skall publiceras i den fällda tidningen, och klandrad tidning kan heller inte förväntas betala expeditionsavgift. Under perioden har andelen anmälningar mot publikationer av denna typ varierat mellan 2 och 8 procent.

Tabell 1: Anmälda tidningar efter typ, procent, 1996-2003

	år							
	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Morgontidningar, totalt	59	59	60	62	60	62	60	58
Varav: Storstadsmorgontidning	18	17	16	21	20	18	14	14
Landsortstidning, 5-7 dagars	36	38	40	38	38	42	41	37
Landsortstidning, 1-4 dagars	5	4	4	3	2	2	5	7
Kvällstidningar	21	19	24	13	16	18	25	23
Övriga publikationer	17	18	15	20	23	18	13	19
Antal anmälningar	334	383	392	396	372	438	423	443

Ser man i stället till vilka enskilda titlar som anmäls mest (tablå 1), får man en delvis annan bild. Kvällspressen samt storstadsmorgontidningarna ligger genomgående i topp. Bilden är densamma genom hela PON:s historia. Att tolka detta som att de mest anmälda tidningarna också är de etiskt mest tveksamma är dock ett felslut. Det tycks snarare ha samband med tidningens storlek⁵, vilket inte är mer än rimligt. Ju mer spridd en tidning är, desto fler läsare som kan reagera och skicka in en anmälan. Däremot kan man se ett mönster där kvällspress alltsedan etableringen i mitten av förra seklet något oftare blivit föremål för klander än den journalistiskt mer försiktiga morgonpressen.

⁵ Lennart Weibull och Britt Börjesson (1995) Publicistiska seder, s 100

Tablå 1: Mest anmälda tidningstitlar, åren 1996-2003

2003	2002	2001	2000	
Expressen (inkl ed)* 51	Expressen (inkl ed)* 46	Expressen (inkl ed)* 77	Dagens Nyheter 25	
Dagens Nyheter 27	Aftonbladet 27	Dagens Nyheter 25	Aftonbladet 21	
Aftonbladet 25	Dagens Nyheter 26	Aftonbladet 18	Expressen 20	
Göteborgs-Posten 9	Sydsvenska Dagbladet 18	Göteborgs-Posten 14	Sydsvenska Dagbladet 20	
Sydsvenska Dagbladet 8	Svenska Dagbladet 9	Sydsvenska Dagbladet 10	Svenska Dagbladet 18	
<i>totalt antal</i>				
<i>anmälningar</i>	334	383	391	396
1999	1998	1997	1996	
Aftonbladet 29	Expressen 30	Aftonbladet 41	Expressen 46	
Expressen 26	Dagens Nyheter 23	Expressen 30	Aftonbladet 40	
Dagens Nyheter 16	Aftonbladet 22	Dagens Nyheter 19	Dagens Nyheter 26	
Sydsvenska Dagbladet 13	Sydsvenska Dagbladet 20	Göteborgs Tidningen 18	Göteborgs Tidningen 11	
Svenska Dagbladet 12	Göteborgs-Posten 16	Kvällsposten 14	Göteborgs-Posten 10	
<i>totalt antal</i>		Sydsvenska Dagbladet 14		
<i>anmälningar</i>	372	438	423	443

* Tidningarna GT och Kvällsposten

Under de sista åren har dock en kvällstidning kommit att utmärka sig särskilt. Tidningen Expressen, som i och för sig alltsedan mitten av förra seklet funnits bland de mest anmälda, har nu intagit en särställning som såväl överlägset mest anmäld som mest fälld (se vidare tablå 2 nedan). I tablåerna har tidningarna GT och Kvällsposten räknats in som editioner till Expressen i och med att de fått samma ansvariga utgivare, vilket naturligtvis förklarar en del av den stora ökningen, men långt ifrån hela. Under åren 2002 och 2003 har ungefär var åttonde inkommen anmälan riktat sig mot Expressen med editioner. I PON:s beslutsprotokoll står tidningen för dubbelt så stor andel, inte mindre än vart fjärde klandrande beslut riktat sig mot denna tidning dessa år.

Vid kategoriseringen av ämnet för de anmälda artiklarna (tabell 2) har man antecknat förekomst under sju olika huvudkategorier. De anmälda artiklarna har oftast berört mer än en av dessa kategorier i kombination.

Två ämneskategorier svarar genomgående för en mycket stor del av anmälningarna.

Den ena är det som i tabellen kallas för *privat verksamhet*. Denna innehåller artiklar om privatpersoners offentliga sfär, såsom föreningsaktivitet eller politisk aktivitet, men även kommersiell eller yrkesmässig verksamhet. I omkring hälften av anmälningarna är detta en aspekt i artiklarnas innehåll.

Den andra stora kategorin är *enskildas förhållanden*. Här finns allt det som vi räknar till personers privata sfär, såsom religion, familjeförhållanden, sjukdomar, sexuell läggning, olyckor och självmord mm. Knappt hälften av de anmälda artiklarna har detta som en aspekt i innehållet.

Omkring fyra av tio anmälningar riktar sig mot artiklar som handlar om *brott*. Här är brott mot person, sådant som mord, misshandel och andra övergrepp den största kategorin. Egendomsbrott, sådant som stöld, bedrägeri och inbrott, är mera ovanligt, liksom brott mot det allmänna såsom t ex narkotikabrott, trafikbrott och miljöbrott.

Med tanke på dels innehållet i publiceringsreglerna, dels instruktionen för hur PO och PON skall arbeta, är det snarast förvånande hur stor del av ärendena som handlar om annat än rent personliga förhållanden. Sedan mitten av 1990-talet är det endast enskilda personer som kan få ett ärende prövat, och det krävs också att man är direkt berörd av publiciteten. Det räcker alltså inte med att man t ex känner sig utpekad som en i en kritiserad grupp, utan man måste vara omnämnd i den anmälda artikeln. Ett företag, en organisation eller en myndighet som kritiserats utan att enskilda personer tydligt pekats ut kan alltså inte få ärendet prövat av PON.

Tabell 2: Ämne för publiceringen i anmälda artiklar, per år, i procent av totalt antal anmälningar.

	år							
	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996
V13 Brott mot person	23	19	20	25	19	16	22	18
V14 Egendomsbrott	9	7	14	21	13	13	13	15
V15 Brott mot det allmänna	10	6	15	10	11	16	9	10
V16 Statlig verksamhet	12	18	26	24	13	12	16	20
V17 Kommunal verksamhet	21	25	26	24	18	24	19	14
V18 Privat verksamhet	40	47	47	51	48	55	49	54
V19 Enskildas förhållanden	46	44	44	62	46	44	45	47
<hr/>								
Antal ämnen för publicering	535	636	746	856	624	785	732	788
antal anmälningar	334	383	392	396	372	438	423	443
Antal uppgivna ämnen per anmälan	1,6	1,7	1,9	2,2	1,7	1,8	1,7	1,8

De argument anmälarna framför har vid PO-kansliets sammanställningen av materialet förts samman i olika kategorier. Tabell 3 visar fördelningen över de mer frekvent förekommande argumenten. I snitt har drygt två argument antecknats för varje anmälan, och trenden är svagt ökande. Ökningen ligger framför allt i kategorin ”Integritetskränkande”, som i början av den undersökta perioden är ovanlig, men som år 2003 antecknats för inte mindre än hälften av alla ärenden. En annan kategori som visar en, om än svagt, ökande trend är

namnpubliceringsfrågor – och i takt med dennas ökning minskar också klagomålen på journalistik där man utpekar utan namns nämnande. Även kategorin ”nedsättande” visar en svag minskning. Sammantaget har dock argument som kan hänföras till den personliga integriteten ökat. Kanske är detta ett värde som uppfattas som än mer skyddsvärt idag än i mitten på 1990-talet.

Bland argument som har med saklighet att göra syns inte lika stora förändringar. Genomgående anför drygt hälften av anmälarna att sakuppgifter var felaktiga eller ofullständiga. Omskrivna personer som inte fått komma till tals och genmälen eller rättelser som publicerats bristfälligt eller inte alls anförs har en tämligen stabil andel av klagomålen.

Sanning är det grundläggande och klassiska kravet på god journalistik. Vad som förmedlas skall vara sant, med användning av alla tillgängliga och relevanta källor och uppgifter, så gott sig låter göras i publiceringsögonblicket och gärna lite bättre ändå. Ingen kritik är så förödande för en journalistisk produkt som påvisande av lögn.

I Sverige har dock, under ett sekel av pressetisk debatt, ett annat värde kommit att bli närmast lika viktigt. Publicitetsreglerna, PO:s och PON:s verksamhet syftar till att skydda enskilda mot oförskyllt lidande genom publicitet. Publicitetsskada som begrepp motverkar ofta sanningen; en uppgift kan visserligen vara sann, men etiskt oförsvarbar eftersom den åsamkar lidande hos berörda. Pressetik handlar ofta om att avstå från att publicera delar av sanningen.

De debatter som förts under de senaste decennierna har allt mer poängterat enskilda människors privata förhållanden som en publicitetsfri zon. Detta avspeglas naturligtvis också såväl anmälningarna som i PO:s och PON:s bedömningar.

Tabell 3: Klagomålen karaktär i anmälningar till PO/PON åren 1996-2003, i procent av totalt antal anmälningar.

	år							
	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996
<i>"Saklighet"</i>								
Felaktig/ofullständig sakuppgift	58	55	54	58	54	63	61	60
Rubrik/ingress saknar täckning i texten	8	4	3	5	4	4	3	3
Felaktig bildtext	2	0	1	2	2	0	0	1
Omskriven person har ej fått komma till tals	13	9	14	18	22	14	13	18
Intervju felaktigt återgiven	2	2	2	3	3	2	2	3
Genmäle/rättelse ej publicerat	6	9	7	15	7	9	8	13
Genmäle/rättelse bristfälligt publicerat	2	2	2	6	3	6	3	5
<i>Summa "saklighet"</i>	91	81	83	107	95	98	90	103
<i>"Personlig integritet"</i>								
Namnpubliceringsfråga	23	20	31	31	23	22	14	16
Utpekande och identifiering utan namn	17	15	18	20	14	20	21	23
Bildpubliceringsfråga	15	13	13	16	16	12	8	8
Nedsättande	27	32	41	56	42	49	46	43
Integritetskränkande	52	49	55	22	12	13	14	13
Påstått förtal	7	3	7	7	5	4	3	4
<i>Summa "personlig integritet"</i>	141	132	165	152	112	120	106	107
Övrigt	8	13	12	19	15	14	13	11
summa %	240	226	260	278	222	232	209	221
antal	334	383	392	396	372	438	423	443
genomsnitt antal klagomålskaraktär/ anmälan	2,4	2,3	2,6	2,8	2,2	2,3	2,1	2,2

Beslut

Handläggningstid är ett viktigt mått på effektivitet inom det pressetiska systemet. För att ett yttrande från PO och PON skall kännas meningsfullt för såväl den som anmäler som för en allmän debatt bör det komma någorlunda i anslutning till den publicering det handlar om. I det här analyserade materialet har man antecknat dels hur lång tid PO:s behandling tagit från anmälan till beslut, dels hur lång tid det sedan tagit för hänskjutna eller överklagade anmälningar att nå ett beslut i PON. Tyvärr har man här använt delvis överlappande kategorier – ett beslut som t ex tagit 15 dagar har kunnat hamna i två olika kategorier – men det är ändå intressant att redovisa dessa resultat.

PO:s handläggningstider (tabell 4) har blivit något kortare under de undersökta åren. Särskilt rask handläggning fick man hos PO under år 2001, då endast vart femte ärende tog mer än 60 dagar från ankomst till beslut. Samma år avgjordes

inte mindre än 45 procent av de anmälda ärendena inom en vecka. Kanske gick en del ärenden lite för fort fram under denna period. En jämförelse med de fällda ärendena (tabell 6) visar att detta år fälldes också ovanligt många överklagade ärenden, dvs ärenden som först avskrivits av PO men där anmälaren inte varit nöjd med detta beslut och också utnyttjat möjligheten att få ärendet prövat av PON.

PON:s handläggningstider (tabell 5) har gått åt motsatt håll, med allt längre handläggningstider. Under 1990-talet avgjordes en stor del av de ärenden som kom till PON inom 60 dagar. Allra snabbast gick det under 1998, då inte mindre än 71 procent av de ärenden som kom på PON:s bord kunde avgöras inom två månader. Samma år var det endast 6 procent av ärendena som drog ut över mer än 90 dagar. De följande åren förändras situationen drastiskt. År 2001 tog det mer än tre månader för PON att fatta beslut i inte mindre än nio av tio ärenden. Även om nämnden under därefter följande år arbetat något snabbare är detta ändå allvarligt. En allt större andel av ärendena befinner sig under handläggning hos PO och PON sammantaget kanske ett halvår eller mera, vilket måste innebära stor olägenhet för anmälarna samtidigt som PON:s åsikter är allt mer inaktuella när de når den allmänna debatten.

Tabell 4: PO:s handläggningstid: antal dagar mellan anmälans ankomst och PO:s beslut.

	år	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996
1-7 dagar		27	34	44	45	43	38	33	26
8-15 dagar		18	8	8	4	7	8	4	7
15-30 dagar		6	7	6	7	4	5	6	4
30-60 dagar		17	21	20	7	12	13	12	15
mer än 60 dagar		31	25	19	35	34	33	44	44
Summa %		99	95	97	98	100	97	99	96
Antal med uppgift om handläggningstid hos PO		329	365	378	392	367	426	412	423

Tabell 5: PON:s handläggningstid; antal dagar mellan PO-beslut resp överklagandets ankomst och sammanträdesbeslutet (procent)

	år	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996
1-30 dagar		.	.	1	.	9	21	9	3
31-60 dagar		5	2	2	9	32	50	47	34
61-90 dagar		24	22	9	33	34	24	19	32
mer än 90 dagar		72	75	88	58	25	6	25	31
Summa %		101	99	100	100	100	101	100	100
antal med uppgift om tid hos PON:		88	125	139	114	100	126	137	161

Relationen mellan beslut i ärenden som kommit till nämnden via PO-beslut eller via överklagande (tabell 6) ger antydning om hur stor samsynen är mellan Allmänhetens Pressombudsman och Pressens Opinionsnämnd.

Allra mest effektivt vore naturligtvis om samsynen vore total – PO visste vad nämnden vill fälla, och hänvisar endast sådana ärenden. Å andra sidan vore detta ett tillstånd som snabbt skulle urholka det ideologiska innehållet i systemet. En nämnd som aldrig behöver diskutera kan fatta snabba beslut, men tappar snart kontakten med argumentationen bakom varför en publicering bör klandras eller frias. Att en viss del av de ärenden som kommer från PO frias, och att en del överklaganden leder till klandrande beslut är alltså snarast till godo för systemet som sådant.

Å andra sidan blir systemet ineffektivt om det visar sig finnas allt för stora skillnader i PO:s och PON:s syn på pressetiken. Om alltför många ärenden som PO avskriver egentligen är sådana som nämnden skulle vilja fälla, och också fäller om anmälaren överklagar, så blir PO:s beslut betydelselösa. Om alla anmälare överklagar räcker nuvarande organisationsstruktur heller inte till.

I den här aspekten finns två år som sticker ut i tabell 6. Under 1999 fällde nämnden så mycket som 11 procent av de överklagade ärendena. Samtidigt friade nämnden 32 procent av de ärenden som PO hänskjutit, en historiskt sett mycket hög andel. Just detta år präglades av livlig debatt om pressetiska frågor, bland annat om skaparaffotografering av kändisar och om det gemensamma reportage där fyra av de stora tidningarna utpekade 62 personer som uppgavs vara hot mot demokratin. I samband med att nya fenomen dyker upp kommer också behovet av att värdera dem, vilket måste ske i en prövning av pressens opinionsnämnd.

Den 1 december 2000 tillträdde Olle Stenholm. Året efter fälldes visserligen en hög andel, 15 procent, av de överklagade ärendena, men å andra sidan friades en mycket låg andel av de ärenden som PO hänskjutit. Man kan tolka detta som att den nye PO kanske inledningsvis hade en något friare syn på pressetik än vad nämnden hade.

Tabell 6: PON-beslut fördelade efter om ärendet hänskjutits till nämnden av PO eller om anmälaren överklagat PO:s avskrivning, per år, procent.

år	2003		2002		2001		2000		1999		1998		1997	
	från PO	Överkl	från PO	Överkl	från PO	Överkl	från PO	Överkl	från PO	Överkl	från PO	Överkl	från PO	Överkl
PON friar	14	77	20	82	7	71	10	90	32	78	22	80	17	90
PON klandrar:														
<i>åsidossatt</i> god publ sed	38	4	43	1	39	14	41	1	29	7	27	6	33	4
<i>brutit</i> mot god publ sed	43	4	25	.	52	1	41	1	24	2	39	.	31	.
<i>brutit grovt</i> mot god publ sed	5	.	10	.	2	.	7	.	15	2	10	1	17	.
PON avvisar	.	15	2	17	.	12	.	8	.	12	2	12	2	6
Summa%	100	100	100	100	100	98	99	100	100	101	100	99	100	100
antal ärenden	42	44	51	73	56	84	41	72	41	60	51	70	52	82

Ser man till fällningarnas fördelningen över olika tidningskategorier (tabell 7) ser man att äldre mönster tycks ha brutits upp under de nu undersökta åren. Tidigare i historien har andelen fällda tidningar utanför dagspressen varit marginell⁶. Under senare tid riktar sig i snitt var fjärde fällning mot en tidning utanför den traditionella dagspressen. År 1999 riktade sig så mycket som hälften av fällningarna mot tidningar av denna typ.

En jämförelse mellan de kvälls- och morgontidningarnas andel av inkomna anmälningar (se tabell 1) och fällningar (tabell 7) visar flera intressanta mönster.

Ungefär var fjärde anmälan riktar sig mot en kvällstidning. Bland de fällda ärendena varierar kvällstidningarnas andel däremot kraftigt. Toppnoteringen finner vi år 2003, där fyra av tio fällningar riktade sig mot en kvällstidning. Tre år tidigare var endast 4,4 procent, vilket detta år med ovanligt få fällningar totalt motsvarar ett enda fall, en fällning av kvällstidning. Det här är ett fenomen som kan ha sina förklaringar på flera olika plan, och det undersökta materialet ger inga möjligheter att uttala sig om ifall det handlar om variationer i journalistikens kvalitet, eller kanske skillnader i synsätt mellan olika pressombudsmän, eller om kvällstidningarna vissa år varit ovanligt aktiva i att på olika sätt nå förlikning med anmälare innan beslut tagits i PON.

⁶ Lennart Weibull och Britt Börjesson (1995) Publicistiska seder, s 101 ff

De till titlarna många morgontidningarna, som i genomsnitt är föremål för sex av tio inkomna anmälningar, har alltid tidigare alltid fällts i mindre grad än de anmälts. Under den nu undersökta perioden varierar deras andel av fällningarna kraftigt, från endast vart tredje ärende år 2003 till så mycket som 70 procent under det även i övriga avseenden udda året 2000.

Tabell 7: PON:s fällningar efter tidningstyp 1996-2004, procent.

	år	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Kvällstidningar		22	38	35	18	4	10	27	26	22
Morgontidningar		61	32	44	60	70	41	49	52	58
Övriga tidningar		17	30	21	22	26	49	23	22	20
summa %		100	100	100	100	100	100	99	100	100
Antal klandrade publiceringar		41	40	43	50	23	39	51	46	78

anm: källa PO/PONs verksamhetsberättelser resp år

Bland de mest fällda tidningstitlarna (tablå 2) finns inte det samband med upplaga som vi kunnat se bland de mest anmälda titlarna (tablå 1). Pressens Opinionsnämnds bedömningar utgår enbart från publiciteten i det enskilda fallet och omständigheterna kring detta. Antalet fällningar varierar kraftigt från år till år, liksom spridningen över olika titlar. Under år 2000 fälldes ingen tidning mer än två gånger, under år 2002 fälldes tidningen Expressen med editioner 14 gånger.

Under åren 2002 och 2003 har ungefär var åttonde inkommen anmälan riktat sig mot Expressen med editioner. I PON:s beslutsprotokoll står tidningen för dubbelt så stor andel, inte mindre än vart fjärde klandrande beslut riktar sig mot denna tidning.

Under år 2004, där tyvärr endast siffror angående beslut finns tillgängliga⁷, står Expressen med editioner endast för 5 stycken eller 12 procent, av det totala antalet fällda publiceringar. Tidningen delar därmed platsen som mest fällda tidning under året med koncernkollegan Dagens Nyheter. De näst mest fällda tidningarna under år 2004 är Aftonbladet och Se&Hör med vardera 3 fällda publiceringar, eller 8 procent av det totala antalet klandrande beslut under året.

⁷ PO och PON:s årsberättelse 2004

Tablå 2: Mest fällda tidningstitlar åren 1996 - 2004

2004	2003	2002	2001	2000
Dagens Nyheter 5	Expressen (inkl ed *) 11	Expressen (inkl ed *) 14	Expressen (inkl ed*) 6	Nv Skånes Tidningar 2
Expressen (inkl ed *) 5	Aftonbladet 4	Hudiksvalls Tidning 3	Falu Kuriren 3	Svenska Dagbladet 2
Aftonbladet 3	Se&Hör 4	Hänt Extra 2	Aftonbladet 2	(19 tidningar 1 vardera)
Se&Hör 3	Borås Tidning, DN, HN,	Smälänningen 2	Norrl Socialdemokraten 2	
NWT, Oskarsh. Tidn 2 var	VLT 2	(22 tidningar 1 var)	(34 tidningar 1 var)	
<i>Tot antal</i>				
<i>fällningar</i>	41	43	57	50
				23
1999	1998	1997	1996	
Se&Hör 5	Expressen 6	Aftonbladet 5	Expressen 6	
Kvällsposten 3	GT 4	Expressen 3	Dagens Nyheter 3	
Aktiespararen, BLT, GD,	Aftonbladet 3	Nerikes Allehanda 3	Falu-Kuriren 3	
Hänt Extra , Vi, VN 2 var	Dagens Nyheter 3	DNS, GT, Hänt-Extra, KvP, Svensk Damtidning 3		
	Arbetar BI, Hänt Extra,	SmP: 2 vardera.	Aktuell Rapport, D-D,	
	NSD, Se&Hör, ST: 2 var		E-K, GT, iDag, KT, K-K,	
			NSD, SLA 2 vardera	
<i>Tot antal</i>				
<i>fällningar</i>	39	51	46	78

* Tidningarna GT och Kvällsposten

Pressetikens facit?

Pressetik är inget absolut värde. Vad som är god publicistisk sed går inte att fastställa och definiera exakt och objektivt. Allmänhetens Pressombudsman och Pressens Opinionsnämnds uppgift är att definiera en nedre gräns, vad som *inte är* god publicistisk sed i det enskilda fallet. De positiva definitionerna, vad som *är* god journalistik, definieras och diskuteras bland annat genom utmärkelser som t ex Årets Bild och Guldspaden. Under senare år har vi sett flera exempel på hur samma journalistiska alster både fällts av PON och fått utmärkelser. Vad som är god journalistik är sannerligen inte lätt att definiera entydigt. Ofta står olika delar av de yrkesetiska normerna i strid mot varandra. Allmänhetens självklara rätt att få tillgång till en sann bild bryts mot den lika självklara plikten att inte i onödan åsamka människor skada genom publicitet.

I närmare nittio år har vi haft en formell pressetisk självsanering via PON. De värden som skall värnas har långsamt och successivt utformats och utvidgats, formulerats i Publicitetsreglerna, och förändrats återigen.

Detta är ett levande system, som hittills har visat sig framgångsrikt. Det finns många förklaringar till svenska folkets i internationell jämförelse höga tidningsläsning och höga förtroende för tidningars innehåll. Det är inte orimligt att räkna in det pressetiska systemet bland dessa förklaringar.

PO/PON och de värden de står för är en kompromiss. Å ena sidan skall de tillgodose allmänhetens krav på att peka ut och fälla de tidningar som bryter mot god journalistisk sed, å andra sidan är de beroende av tidningsbranschens såväl ideella som ekonomiska stöd. Utmärkande för en god kompromiss är att ingen part är helt nöjd. PO/PON kan inte helt tillfredsställa allmänheten, men får å andra sidan inte heller bete sig så att tidningsbranschen är helt nöjd. Det är en svår balansgång.

Under genomgången av materialet för PO/PON:s arbete under senare år har det visat sig att systemet förändras. Man kan tolka det som att systemet försvagats. Andelen som fälls av inkomna ärenden går ner och enstaka tidningsföretag tycks ha släppt ambitionen att hålla sig utanför PON:s fällande protokoll.

Å andra sidan finns också belägg i materialet för att se förändringar och variationer som del av en sund och nödvändig process i ett levande system som ständigt skall förändras, där tolkningar skall följa samhällsutvecklingen, och där begreppet pressetik ständigt skall ifrågasättas och omtolkas.

I en levande diskussion om pressetik involveras såväl läsare som journalister och tidningsutgivare i en ständig utvärdering, i ambition att skapa god journalistik. En sådan diskussion vore inte möjlig om det i förväg fanns ett facit med absoluta definitioner av rätt och fel. En sådan diskussion skulle också snabbt dö ut om inte fanns en instans som PO och PON för att tolka det enskilda fallet utifrån debattens pressetiska ståndpunkter.

BILAGA 1

Material

Materialet för denna studie har löpande samlats in av personalen på PO:s kansli. I samband med de olika stegen längs ett ärendes väg har man fört in uppgifter i ett excel-dokument efter en given kodplan (se nedan). Denna kodplan har stora förtjänster i att vara utformad med bas i en omfattande erfarenhet av den praktiska verksamheten. Den har också med åren justerats för att så noggrant som möjligt fånga in olika aspekter på anmälan och beslut. Materialet är ett unikt och mycket fruktbart dokument, som ger möjligheter till långt mer detaljerade analyser än dem jag haft möjlighet att göra under den begränsade tid som stått till mitt förfogande.

Tyvärr lider materialet av forskningshantverksmässiga brister. Många variabler behandlar mer än en aspekt, och kategorier är inte alltid ömsesidigt uteslutande. Jag använt materialet så gott sig låter göras utan att göra om grundarbetet med att koda om de drygt 3000 enheterna. En sådan omkodning är möjlig utifrån det befintliga materialet, utan att återvända till originalhandlingarna, men det är ett omfattande och tidsödande arbete som kräver stor noggrannhet. Många intressanta korsvisa analyser mellan olika variabler har tyvärr inte gått att genomföra i nuvarande datamängd med tillräcklig tillförlitlighet, varför jag har tvingats avstå.

KODBOK

PO-PON: ANMÄLNINGAR OCH BESLUT ÅREN 1996–2003 (förändringar och noteringar inom parentes)

V1 Uppgift om begärd åtgärd från anmälaren

- 1a Krav om att tidningen skall skriva och publicera en rättelse och /eller en ursäkt
- 1b Krav om att anmälaren skall få in tillrättaläggande eller genmäle
- 1c Krav om att tidningen skall klandras
- 1d Kombinationskrav: både rättelse/genmäle/ursäkt och klander av tidningen
- 1e Skadeståndsanspråk

V2 Tidsrymd mellan publicering av första artikeln och anmälnans ankomst

- 2a 1-7 dagar
- 2b 8-15 dagar
- 2c 15-30 dagar
- 2d 30-60 dagar
- 2e 60-90 dagar
- 2f mer än tre månader

(OBS överlappningen i kategorierna)

V3 Uppgift om PO:s handläggningstid

- 3a Pressetik på direkten – PO ringer tidningen för ev åtgärd (-96, -97, -99 tom -03)
PO kontaktar tidningen i syfte att åstadkomma rättelse/genmäle eller dylikt (-98)
- 3b PO sänder anmälan på remiss till tidningen (-96, 97, -99 tom -03)
PO begär yttrande från tidningen över anmälan (-98)
- 3c PO avskriver direkt

(Variabelns första två värden ändrade -98, en förändring mer i formulering än innehåll?)

V4 Kategoriindelning av anmälare.

- 4a Juridisk person
- 4b Juridisk person via ombud
- 4c Fysisk person
- 4d Fysisk person via ombud – advokat
- 4e Fysisk person via ombud – legal företrädare
- 4f Fysisk person via ombud – enskild person
- 4g Fysisk person genom medgivande till enskild
- 4h PO-initiativ

V5 Uppgifter om juridisk person

- 5a Statlig myndighet
- 5b Kommunal myndighet
- 5c Facklig organisation
- 5d Ideell organisation
- 5e Näringslivsorganisation
- 5f Annan intresseorganisation
- 5g Politisk organisation
- 5h Storföretag
- 5i Småföretag
- 5j Fåmansföretag
- 5k Övriga

V6 Uppgifter om fysisk person, kön- vuxen, barn

- 6a Kvinna
- 6b Man
- 6c Barn

V7 Uppgift om anmälarens bostadsort

- 7a Storstadsområde (Sthlm, Gbg & Malmö)
- 7b Övriga landet
- 7c Utlandet

V8 Uppgift om anmälarens verksamhetssektor/position

- 8a Offentlig sektor – ledande person
- 8b Offentlig sektor – mellannivå
- 8c Offentlig sektor – övriga
- 8d privat sektor – ledande position
- 8e Privat sektor – mellannivå
- 8f Privat sektor – övriga
- 8g Kändis/artist
- 8h Politiker
- 8i Pensionär
- 8j Studerande
- 8k Övriga /okänt
- 8l Publicist/journalist/krönikör (-97 tom 03)

(kategori 8l tillagd -97)

V9 Uppgift om anmälan avser en eller flera tidningar i samma publiceringsfråga

- 9a 1 tidning
- 9b 2 tidningar
- 9c 3 eller fler tidningar
- 9d Internetpublicering (00- 03)
(kategori 9d tillkommer år 2000: Försöksverksamhet med
prövning av internetpublicering börjar 1 april detta år, och
permanentas två år senare.)

V10 Uppgift om vilket typ av tidning som anmäls

- 10a Storstadstidning, morgontidning
- 10b Storstadstidning, kvällstidning
- 10c Landsortstidning, 5-7 dagars
- 10d Landsortstidning, 1-4 dagars
- 10e Facktidning
- 10f Veckotidning
- 10g Damtidning
- 10h Herrtidning
- 10i Fackföreningstidning
- 10j Tidning utgiven av ideell organisation, exempelvis kyrklig
- 10k Tidning utgiven av näringslivsorganisation
- 10l Tidning utgiven av annan intresseorganisation
- 10m Annonsblad/gratistidning
- 10n Övriga kategorier
- 10o Icke ansluten till huvudmannorganisation (fr o m -97)
- 10p Internetpublicering (fr o m -01)

V11 Uppgift om vilken redaktionell del av tidningen anmälan avser

- 11a Löpsedel
- 11b Förstasida
- 11c Allmän nyhetstext
- 11d Reportage/featurematerial
- 11e Ledarartikel
- 11f Insändare/debattartikel
- 11g Recension/kulturmaterial
- 11h Kolumn/krönika/kåseri
- 11i Skvallerspalt
- 11j Konsumentupplysning
- 11k Sportmaterial
- 11l Bilaga
- 11m Annonsmaterial – även åsiktsannonser
- 11n Övrigt (t o m 00)
Internetpublicering (fr o m 01)
- 11o Övrigt (fr o m 01)

V12 Uppgifter om klagomålets karaktär

- 12a Felaktig sakuppgift (t o m -02)
Felaktig eller ofullständig sakuppgift (-02 och -03)
- 12b Namnpubliceringsfråga
- 12c Utppekande och identifiering utan namns nämmande
- 12d Rubrik saknar täckning i texten (t o m 01)
Rubrik eller ingress saknar täckning i texten (02 och 03)
- 12e Felaktig bildtext
- 12f Bildpubliceringsfråga
- 12g Omskriven person har ej fått komma till tals i tidningen

- 12h Intervju felaktigt återgiven
- 12i Intervju – ej utlovad förhandskontroll (96)
Intervju – ej utlovad förhandsgranskning (fr o m 97)
- 12j Falsk intervju
- 12k Genmäle/rättelse ej publicerat
- 12l Genmäle/rättelse bristfälligt publicerat
- 12m Insändare/debattartikel ej publicerat
- 12n Insändare/debattartikel redigerad på klandervärt sätt
- 12o Dom eller utgång ej publicerad
- 12p Uppmaning till hot mm
- 12q Rövande av källa
- 12r Nedsättande
- 12s Integritetskränkande
- 12t Påstått förtal
- 12u Ifrågasatt publicitet kring PO/PON-hantering
- 12v Diskriminerande (fr o m 01)
Övrigt (t o m 00)
- 12x Övrigt (fr o m 01)
Diskriminerande (99 – 01)
Kollektiv diskriminering (97 och 98)

V13 Uppgifter om ämnet för publiceringen: Brott mot person

- 13a Mord, dråp
- 13b Misshandel
- 13c Misshandel mot make
- 13d Misshandel mot barn
- 13e Våldtäkt
- 13f Annat sexualövergrepp mot vuxen
- 13g Sexualbrott mot barn
- 13h Incest
- 13i Falsk ryktesspridning
- 13j Hot, utpressning
- 13k Övrigt

V14 Uppgifter om ämne för publiceringen; Egendomsbrott

- 14a Rån ot bank m fl
- 14b Rån mot person
- 14c Inbrott, stöld
- 14d Snatteri
- 14e Konkursbrott (-99 ”konkuresförbud”; trol felskrivn)
- 14f Förskingring el dyl
- 14g Försäkringsbedrägeri
- 14h Bedrägeri, annat
- 14i Övrig ekonomisk brottslighet
- 14j Skadegörelse
- 14k Övrigt

V15 Uppgifter om ämnet för publiceringen: Brott mot det allmänna

- 15a Narkotikabrott grossist
- 15b Narkotikabrott smålangare
- 15c Narkotikabrott innehav
- 15d Skattebrott
- 15e Rattfylleri
- 15f Trafikbrott - annat
- 15g Databrott
- 15h Miljöbrott
- 15i Tryckfrihetsbrott
- 15j Brott med rasistiska förtecken
- 15k Övergrepp i rättssak
- 15l Övrigt

15m Spioneri och andra högmålsbrott (fr o m 02)

V16 Uppgifter om ämnet för publiceringen: statlig verksamhet

- 16a Rikspolitik
- 16b Statlig förvaltning
- 16c JO mfl
- 16d Domstolarna
- 16e Kriminalvård
- 16f Polisverksamhet /åklagarverksamhet
- 16g Utsökning och konkurs
- 16h Näringsförbud
- 16i Invandringsförhållanden
- 16j Försvaret
- 16k Miljöförvaltning
- 16l Universitet (tom 00)
 - Utbildning (fr o m 01)
- 16m Skattemyndighet (t o m 00)
 - Bistånd (fr o m 01)
- 16n Ansvarsnämnder (t o m 00)
 - Forskning (fr o m 01)
- 16o Statlig verksamhet i bolagsform (t o m 00)
 - Skattemyndighet (fr o m 01)
- 16p Övrigt (t o m 00)
 - Ansvarsnämnder (fr o m 01)
- 16q Statlig verksamhet i bolagsform (fr o m 01; ingen tidigare)
- 16r Övrigt (fr o m 01; ingen tidigare)

V17: Uppgifter om ämnet för publiceringen: Kommunal verksamhet, även landsting

- 17a Kommunalpolitik
- 17b Kommunal verksamhet (-99)
 - Kommunal förvaltning, allmänt (96-98, 00-03)
- 17c Socialförvaltning tvångsomhändertaganden
- 17d Socialförvaltning andra vårdnadsärenden
- 17e Socialförvaltning omsorg
- 17f Socialförvaltning bidrag
- 17g Psykvård
- 17h Psykvård tvångs
- 17i Kroppssjukvård
- 17j Åldringsvård
- 17k Barnomsorg
- 17l Skola
- 17m Räddningstjänst
- 17n Transport
- 17o Miljöförvaltning
- 17p Planfrågor / byggnadslov
- 17q Kommunal verksamhet i bolagsform
- 17r Övrigt

18. Uppgift om ämnet för publiceringen: 'Privat' verksamhet

- 18a Politisk verksamhet
- 18b Kyrklig verksamhet
- 18c Föreningsverksamhet
- 18d Facklig verksamhet
- 18e Idrott
- 18f Studieförbund
- 18g Intresseorganisation
- 18h Industri och handel
- 18i Banker o dyl

- 18j Försäkring
- 18k Transport / resor (-96)
Transport (fr o m 97)
- 18l Fastigheter
- 18m Hyresverksamhet
- 18n Restaurang / hotell/ camping
- 18o Vård / omsorg
- 18p Skola/utbildning (t o m 00)
Forskning (01-03)
- 18q Advokatverksamhet/samfundet (96-00)
Skola/ utbildning (01-03)
- 18r Revision/auktorisering (96-00)
Advokatverksamhet/samfundet (01-03)
- 18s Fastighetsmäklare /registrering (96-00)
Revision/auktorisering (01-03)
- 18t Medier (96-00)
Fastighetsmäklare/registrering (01-03)
- 18u Konstnärlig verksamhet (69-00)
Meider (01-03)
- 18v Övrigt (96-00)
Underhållning/nöje (01-03)
- 18x Djurhållning/husdjur (97-00)
Konstnärlig verksamhet (01-03)
- 18y Djurhållning/husdjur (01-03)
- 18z Övrigt (01-03)

V19 Uppgifter om ämnet för publiceringen: Enskildas förhållanden

- 19a Olyckor
- 19b Självmod
- 19c Sjukdom, handikapp
- 19d Ras, kön, ursprung (-96 'ras, kön, sjukdom': trol slarv)
- 19e Sexuell läggning
- 19f Vårdnadstvister
- 19g Föräldrar - barn
- 19h Adoption
- 19i Äktenskap / kärleksförhållanden
- 19j Andra privata förhållanden
- 19k Anställningsförhållanden
- 19l Hyresförhållanden
- 19m Försäkringsförhållanden
- 19n Konsumenttvister
- 19o Konkurer mm
- 19p andra tvister
- 19q Religion/sekt
- 19u Politik/åsikter
- 19v Övrigt
- 19x Brottsoffer (97)
Missbruk (02-03)

V20 Uppgift om PO:s beslut

- 20a Anmälan avskrivs därför att den kommit in för sent
- 20b Anmälan avskrivs därför att anmälaren inte är behörig att agera i frågan; medgivande ej sökt
- 20c Anmälan avskrivs därför att anmälaren ej är behörig: medgivande ej erhållet
- 20d Anmälan avskrivs då det ej finns tillräcklig anledning till klander
- 20e Anmälan avskrivs efter det att anmälarens önskemål om genmäle/rättelse/ursäkt tillgodosetts
- 20f Anmälan avskrivs – ej pressetik

- 20g Anmälan avskrivs efter återkallelse - förlikning
- 20h Anmälan avskrivs efter återkallelse; önskar ej publicering av PON:s uttalande
- 20i Anmälan avskrivs efter återkallelse; annan anledning
- 20j PO hänskjuter anmälan till PON
- 20k Anmälaren nöjd efter publicering av rättelse eller genmäle mm (-98)
Anmälan avskrivs – ofullständig (-02)

V21 Uppgift om PO:s handläggningstid – anmälnans ankomstdatum – beslutsdatum

- 21a 1-7 dagar
- 21b 8-15 dagar
- 21c 15-30 dagar
- 21d 30-60 dagar
- 21e mer än 60 dagar

(OBS överlappningar i kategorierna)

V22 Uppgift om eventuella överklaganden av PO:s beslut

- 22a Anmälaren överklagar icke PO-beslutet
- 22b Anmälaren överklagar PO-beslutet

V23 Uppgift om PON:s beslut i PO-hänskjutning

- 23a PON friar den anmälda tidningen
- 23b PON klandrar tidningen (96)
PON klandrar tidningen för att ha *åsidosatt* god publicistisk sed (97-03)
- 23c PON klandrar grovt den anmälda tidningen (96)
PON klandrar tidningen för att ha *brutit* mot god publicistisk sed (97-03)
- 23d PON avvisar ärendet – för sen anmälan (96)
PON klandrar tidningen för att ha *brutit grovt* mot god publicistisk sed (97-03)
- 23e PON avvisar ärendet – anmälaren obehörig (-96)
PON avvisar ärendet – för sen anmälan (97 till 03)
- 23f PON avvisar ärendet – tryckfrihetskonnkurrens (-96)
PON avvisar ärendet – anmälaren obehörig (97-03)
- 23g PON avvisar ärendet – annat skäl (-96)
PON avvisar ärendet – tryckfrihetskonnkurrens (98 till 03)
- 23h PON avskriver – återkallelse pga förlikning (-96)
PON avvisar ärendet – annat skäl (-97 till -03)
- 23i PON avskriver – återkallelse pga annat skäl (-96)
PON avskriver – återkallelse pga förlikning (-97 till 03)
- 23j PON avskriver – återkallelse pga annat skäl (97 till 03)

V 24 Uppgift om PON:s beslut rörande överklagande

- 24a PON friar den anmälda tidningen
- 24b PON klandrar den anmälda tidningen (-96)
PON klandrar tidningen för att ha *åsidosatt* god publicistisk sed (97-03)
- 24c PON klandrar grovt den anmälda tidningen (-96)
PON klandrar tidningen för att ha *brutit* mot god publicistisk sed (97 till 03)
- 24d PON avvisar ärendet – för sen anmälan (-96)
PON klandrar tidningen för att ha *brutit grovt* mot god publicistisk sed (97 till 03)
- 24e PON avvisar ärendet – anmälaren obehörig (-96)
PON avvisar ärendet – för sen anmälan (97 till 03)
- 24f PON avvisar ärendet – överklagandet för sent (-96)
PON avvisar ärendet – anmälaren obehörig (97 till 03)
- 24g PON avvisar ärendet – obehörigt överklagande (-96)

- PON avvisar ärendet – överklagandet för sent (97 till 03)
- 24h PON avvisar ärendet – tryckfrihetskonkurrens (-96)
- PON avvisar ärendet – obehörigt överklagande (97 till 03)
- 24i PON avvisar ärendet – annat skäl (-96)
- PON avvisar ärendet – tryckfrihetskonkurrens (97 till 03)
- 24j PON avskriver ärendet – återkallelse pga förlikning (-96)
- PON avvisar ärendet – annat skäl (97 till 03)
- 24k PON avskriver ärendet – återkallelse pga annat skäl (-96)
- PON avskriver – återkallelse pga förlikning (97 till 03)
- 24l PON återvisar ärendet till PO (-96)
- PON avskriver – återkallelse pga annat skäl (97 till 03)
- 24m PON återvisar ärendet till PO (97 till 03)

V25 Uppgift om PON:s sammansättning

- 25a ordf 1
- 25b ordf 2
- 25c ordf 3
- 25d ordf 4
- 25e Plenum – ordf 1
- 25f Plenum – ordf 2
- 25g Plenum – ordf 3
- 25h Plenum – ordf 4

V26 Uppgift om PON:s beslutsförhet

- 26a Fulltalig - enig
- 26b Fulltalig - oenig
- 26c Ej fulltalig – enig

V27 PON:s beslut ang överprövning

- 27a Begärd av anmälare -bifallen
- 27b Begärd av anmälare – ej bifallen
- 27c Begärd av tidning - bifallen
- 27d Begärd av tidning – ej bifallen
- 27e PON ändrar ej tidigare beslut (96)
- PON ändrar tidigare beslut (97 till 03)
- 27f PON ändrar ej tidigare beslut (97 till 03)
- 27g PON återvisar ärendet till PO (endast 96)

V28 Uppgift om PON:s handläggningstid – PO-hänskjutningens resp överklagandets ankomst – PON-beslutet

- 28a 1-30 dagar
- 28b 31-60 dagar
- 28c 61-90 dagar
- 28d mer än 90 dagar

V29 Uppgift om publicering av PON:s uttalande

- 29a Uttalandet publicerat i tid
- 29b Uttalandet publicerat i dröjsmål
- 29c Uttalandet publicerat oredigerat
- 29d Uttalandet publicerat redigerat
- 29e Uttalandet ej publicerat